

ОФІЦІЙНА ХРОНІКА

ПРОТИ СКАЗУ

28 вересня за ініціативи Всесвітнього альянсу з боротьби зі сказом щороку відзначається Всесвітній день боротьби з цією хворобою. З метою якомога ширшого інформування населення про сказ у Державному науково-контрольному інституті біотехнології і штамів мікроорганізмів (ДНКІБШМ) відбулася прес-конференція.

Заступник голови Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України **Віталій Башинський** звернув увагу представників преси на те, що, за даними ВООЗ, сказ входить до першої п'ятірки хвороб, спільних для людини й тварини, які завдають найбільших соціально-економічних збитків. На сьогодні це захворювання реєструють у 113 країнах світу. Через сказ щороку гине понад 55 тис. людей і понад 1 млн тварин. 15 млн людей проходять лікування за підозри інфікування сказом. Прямі збитки від цієї хвороби становлять близько 4 млрд євро на рік.

В. Башинський нагадав також, що зараження людини сказом відбувається переважно через укуси хворою твариною чи внаслідок потрапляння її слини на свіжі рани, подряпини шкіри або слизових оболонок. Інфікується людина здебільшого від хижаків (вовки, лисиці – 41,4%) або домашніх, найчастіше безпритульних, тварин (коти – 21,8%, собаки – 15,3%).

Сказ належить до захворювань, які не мають кордонів. Найскладніша епізоотична ситуація щодо сказу серед тварин

реєструється в країнах Східної Європи, зокрема Російській Федерації, Республіці Білорусь, Румунії, Україні. Таким чином, територія нашої держави опинилась у самому центрі нозоареалу сказу в Європі, тоді як країни Західної Європи вже тривалий час благополучні щодо цього захворювання.

З метою виконання Програми оздоровлення території України від сказу на 2008–2015 рр. Держветфітослужба України в 2013 р. забезпечила виконання комплексу ветеринарно-санітарних заходів, спрямованих на профілактику та ліквідацію сказу. Це епізоотологічний моніторинг; системна парентеральна імунізація (щороку понад 5 млн щеплень тварин від сказу); пероральна імунізація диких м'ясоїдних тварин (вакцинами вітчизняного виробництва «Броварабіс VRG»); лабораторні дослідження; підтримка виробництва вітчизняних високоімуногенних і безпечних пероральних і парентеральних антирабічних вакцин; контроль якості засобів специфічної профілактики, який передбачає постійний контроль ДНКІБШМ усіх серій вакцин для пероральної та парентеральної імунізації, які застосову-

ються на території України згідно зі стандартами МЕБ і рекомендаціями ВООЗ.

Детальніше про вакцину «Броварабіс VRG», висока якість та ефективність якої підтвержені референс-лабораторією МЕБ зі сказу АФФСА-Нансі (Франція), розповів **Володимир Солодчук**, директор ТзОВ «Укрветпромпочтач», де й виготовляють цей препарат.

«Досвід європейських країн доводить, що вирішити проблему сказу виключно за рахунок профілактичних засобів неможливо, – переконаний **Анатолій Головка**, доктор ветеринарних наук, академік НААН, директор ДНКІБШМ. – Передусім потрібен закон, який регламентує відповідальність людей за утримання домашніх тварин. По-друге, тварини мають бути обов'язково чиповані: у ветеринарній службі буде розуміння того, скільки всього домашніх тварин, які потребують вакцинації, та й сама тварина вже не загубиться. Якщо не будуть залучені муніципальні органи, Міністерство охорони здоров'я, галузева програма щодо боротьби зі сказом залишиться півзаходом. Необхідно сформулювати суспільну думку щодо цієї проблеми, її витоків і шляхів боротьби».

У ході прес-конференції нагадали прості правила, які захистять людину від сказу. І наголосили, що тільки лікар може оцінити ризик можливого зараження вірусом сказу і призначити, за потреби, курс імунізації. У жодному разі не слід відмовлятися від призначеного лікування й самовільно переривати його: це може призвести до трагічних наслідків.

І, звичайно, слід пам'ятати, що всі заходи з профілактики сказу будуть марні, якщо кожен власник тварини не розумітиме, що несе відповідальність не лише за здоров'я власне чи свого улюбленця, але й здоров'я оточуючих. ☺

Вікторія Ісаєнко